

**Finansijski izvještaji za
godinu koja se završava
31. decembra 2020. godine
i Izvještaj nezavisnog
revizora**

Zavod za ekonomiku i razvoj a.d.
Banja Luka

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	3
Bilans uspjeha za period 01.01.2020. - 31.12.2020. godine.....	7
Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine.....	9
Bilans tokova gotovine za period 01.01.2020. - 31.12.2020. godine	10
1. Osnovni podaci o društvu	12
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.....	12
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	15
4. Značajne računovodstvene procjene	19
5. Korekcija finansijskih izvještaja.....	21
6. Prihodi od prodaje robe	22
7. Prihod od prodaje učinaka	22
8. Ostali poslovni prihodi.....	22
9. Nabavna vrijednost prodate robe.....	23
10. Troškovi materijala	23
11. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	23
12. Nematerijalni troškovi	23
13. Porez na dobit	24
14. Zarada po akciji	24
15. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	25
16. Dugoročni finansijski plasmani	26
17. Zalihe	26
18. Kratkoročna potraživanja.....	27
19. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	27
20. Aktivna vremenska razgraničenja.....	27
21. Kapital	28
22. Obaveze iz poslovanja	29
23. Upravljanje finansijskim rizicima.....	29
24. Poreski rizici	30
25. Događaji nakon datuma izvještavanja	30
26. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	31

Izvještaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@ba.gt.com

www.grantthornton.ba

Akcionarima društva Zavod za ekonomiku i razvoj a.d. Banja Luka

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Zavod za ekonomiku i razvoj a.d. Banja Luka (u daljnjem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2020. godine, i bilans uspjeha, izvještaj o ostalim dobitima i gubicima perioda, izvještaj o promjenama na kapitalu, bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum i napomena uz finansijske izvještaje koje uključuju i pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje Zavoda za ekonomiku i razvoj a.d. Banja Luka na dan 31. decembra 2020. godine, rezultate njegovog poslovanja, novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji RS i zakonskom regulativom primjenjivom u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključno pitanje revizije	Primijenjene procedure revizije
Priznavanje prihoda	
<p><i>(Pogledati napomenu 6 i 7)</i></p> <p>Prihodi od prodaje robe u 2020. godini iskazani su u iznosu od 25.379 KM, a ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 155.362 KM.</p> <p>Usmjerili smo pažnju na provjeru tačnosti evidentiranih prihoda, način i priznavanje prihoda, povezane kontrole i obim procjena u pogledu iznosa priznavanja prihoda, kao i evidentiranje prihoda u periodu u kome su nastali.</p>	<p><i>Naše procedure su uključivale sljedeće postupke:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Na bazi uzorka proveli smo testove detalja i testove kontrola koji su nam dali zadovoljavajuće rezultate; - na bazi uzorka provjerili smo osnove za priznavanje prihoda od prodaje robe i od pruženih usluga, kao i procedure neophodne za sticanje uvjerenja da su događaji povezani sa priznavanjem prihoda nastali, - na bazi uzorka pregledali smo ugovore o zakupu i uvjerali smo se da su ostali poslovni prihodi iskazani u iznosima kako je to definisano ugovorom i na bazi uzorka stekli smo razumno uvjerenje da se pravilno obračunavaju i evidentiraju. - revizorskim procedurama provedenim na bazi uzorka, potvrdili smo da su prihodi priznati u periodu na koji se i odnose; <p>Na bazi provedenih revizorskih procedura nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost evidentiranih prihoda u 2020. godini.</p>

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i fer prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja kao i za takve interne kontrole za koje Rukovodstvo Društva utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale uslijed pronevjere ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je

primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica ovlaštena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namijerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe, dostavljamo rukovodstvu Društva izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koje se može

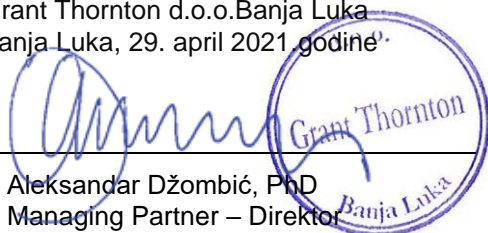
razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena rukovodstvu Društva, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja.

Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve obavijesti.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Nevena Milinković, Ovlašteni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 29. april 2021. godine

Aleksandar Džombić, PhD
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Nevena Milinković
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01.2020. - 31.12.2020. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2020. u KM	2019. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje robe	6	25.379	46.211
Prihodi od prodaje učinaka	7	21.280	12.417
Ostali poslovni prihodi	8	155.362	90.663
		202.021	149.291
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodate robe	9	24.500	41.184
Troškovi materijala	10	19.004	11.936
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	11	84.877	67.402
Troškovi proizvodnih usluga		7.767	8.177
Troškovi amortizacije i rezervisanja		4.824	4.433
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	12	52.991	9.201
Troškovi poreza		7.145	7.512
Troškovi doprinosa		47	67
		201.155	149.912
Poslovni dobitak/(gubitak)		866	(621)
Finansijski prihodi		745	1.344
Finansijski rashodi		-	(4)
Ostali prihodi		3	630
Ostali rashodi		(552)	(1.093)
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja		1.062	256
Porez na dobit	13	-	-
Neto dobitak/(gubitak)		1.062	256
Dobitak/(gubitak) po akciji	14	0,0016	0,0004

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisano u ime Društva:

Licencirani računovođa

Direktor

Izveštaj o ostalim dobitcima i gubicima perioda za period 01.01. - 31.12.2020. godine

Bilansne pozicije	2020. u KM	2019. u KM
Neto dobitak/gubitak perioda	1.062	256
Ostali dobitci/(gubici) u periodu	-	-
Ukupan neto dobitak/gubitak	1.062	256

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM	01.01.2019 u KM
Korigovano				
Stalna imovina				
Nematerijalna ulaganja		1.831	353	490
Nekretnine, postrojenja, oprema	15	859.580	988.005	1.048.717
Dugoročni finansijski plasmani	16	30.016	26.384	23.506
		891.427	1.014.742	1.072.713
Tekuća imovina				
Zalihe i dati avansi	17	126.993	-	-
Kratkoročna potraživanja	18	63.915	30.974	52.745
Kratkoročni finansijski plasmani	19	-	-	35.000
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20	77.756	79.336	68.721
Porez na dodatu vrijednost		292	347	1.714
Aktivna vremenska razgraničenja	21	1.310	990	9.391
		270.266	111.647	167.571
UKUPNA AKTIVA		1.161.693	1.126.389	1.240.284
Kapital				
Osnovni kapital	22	654.195	654.195	654.195
Rezerve		38.262	38.262	38.262
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		(69.656)	(73.288)	(76.166)
Neraspoređeni dobitak		502.159	501.097	611.403
Gubitak do visine kapitala		-	-	(8.009)
		1.124.960	1.120.266	1.219.685
Kratkoročne obaveze				
Obaveze iz poslovanja	23	35.864	3.838	20.526
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		129	65	73
Porez na dodatu vrijednost		366	2.220	-
Pasivna vremenska razgraničenja		374	-	-
		36.733	6.123	20.599
UKUPNA PASIVA		1.161.693	1.126.389	1.240.284

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans tokova gotovine za period 01.01.2020. - 31.12.2020. godine

	2020. u KM	2019. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	195.411	182.274
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	30.990	630
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(109.422)	(85.035)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(77.602)	(42.251)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(37.205)	(46.048)
Neto priliv/odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	2.172	9.570
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	745	1.045
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(4.497)	-
Neto priliv/odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(3.752)	1.045
NETO PRILIV / ODLIV GOTOVINE	(1.580)	10.615
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	79.336	68.721
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	77.756	79.336

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2020. - 31.12.2020. godine

	Osnovni kapital	Nerealizovani dobitci/gubici	Ostale rezerve	Neraspoređeni dobitak/ gubitak	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2019. godine	654.195	(76.167)	38.262	603.395	1.219.685
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	2.879	-	-	2.879
Neto dobitci/gubici perioda priznati u bilansu uspjeha	-	-	-	256	256
Stanje na dan 31.12.2019	654.195	(73.288)	38.262	603.651	1.222.820
Efekte prve primjene standarda - MSFI 9	-	-	-	(37.468)	(37.468)
Efekte ispravke grešaka	-	-	-	(65.086)	(65.086)
Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2020	654.195	(73.288)	38.262	501.097	1.120.226
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju u bilansu uspjeha	-	3.632	-	-	3.632
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	1.062	1.062
Stanje na dan 31.12.2020. godine	654.195	(69.656)	38.262	502.159	1.124.960

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o društvu

Osnivanje društva je izvršeno kod Osnovnog suda u Banjoj Luci prema Rješenju broj U/I 1566/77 od 06.12.1977. godine pod nazivom ALPK Radna organizacija Istraživačko-razvojni institut Banja Luka, sa neograničnom odgovornošću, Osnovna organizacija udruženog rada Zavod za ekonomiku Banja Luka.

Odlukom o reorganizovanju od 23.10.1990. godine, Društvo je reorganizovano i poslovalo je pod nazivom Institut za ekonomiku i razvoj Banja Luka d.d..

Nakon izvršene promjene u nazivu, reorganizovanja i usklađivanja normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima (Sl. glasnik RS, broj 24/98) prema Rješenju Osnovnog suda Banja Luka br. U/I 1596/2000 od 02.10.2000. godine, društvo posluje pod nazivom Institut za ekonomiku i razvoj a.d. Banja Luka.

U 2011. godini izvršeno je usklađivanje sa Zakonom o privrednim društvima (Sl. glasnik RS broj 127/08 i 58/09) i usklađivanje djelatnosti sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti tako da Društvo posluje pod nazivom Zavod za ekonomiku i razvoj a.d. Banja Luka.

Skraćeni naziv: ZER a.d. Banja Luka

Sjedište: Mladena Stojanovića br. 4, 78000 Banja Luka

JIB:4400824090001

Matični broj:1127713

Na dan 31. decembra 2020. godine, Društvo je imalo 2 zaposlena radnika (na dan 31. decembra 2019. godine 2 radnika).

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva koji su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i drugim računovodstvenim propisima i profesionalnom regulativom koja se primjenjuje u Republici Srpskoj.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 63/16). Finansijski izvještaji sastavljeni su za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa uporedivim podacima za prethodnu godinu.

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji su Društva sastavljeni po osnovu načela stalnosti poslovanja.

Standardi, uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

(a) Propisi, standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu u Republici Srpskoj

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja ("IFRS", u daljem tekstu zajedno: "Standardi"), koji su bili u primjeni na dan 31. decembra 2020. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske.

Naime, na osnovu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 94/15), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju MRS, odnosno MSFI, kao i Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete („MSFI za MSE”), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor ("IPSAS"), Međunarodne standarde vrednovanja ("IVS"), Međunarodne standarde za profesionalnu praksu interne revizije, Standardi, Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB") i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa ("IFAC").

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 94/15), dana 19. februara 2020. godine, Upravni odbor Saveza Računovođa i revizora Republike Srpske, donio je Odluku o utvrđivanju i objavljivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) iz 2018 kojeg čine: Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje i osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primjere, smjernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primjere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni dio standarda, odnosno tumačenja.

Navedenom Odlukom, utvrđuju se i objavljuju prevodi Standarda i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde iz 2018. godine, koji su objavljeni na internet stranici Saveza RR RS, a koji se počinju primjenjivati u Republici Srpskoj za finansijske izvještaje koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sledeći standardi i izmjene postojećih standarda, su u primjeni.

- MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - Definicija posla (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- MRS 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja" i MRS 8 "Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške" – Definicije materijalnosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Konceptualni okvir u MSFI standardima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);

Efekti primjene gore navedenih standarda opisani su u napomeni 5 uz priložene finansijske izvještaje.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- MSFI 16 "Lizing" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Klasifikacija obaveza na dugoročne i kratkoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ – Ažuriranje upućivanja na Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje
- MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – Prihodi prije namjenjene upotrebe (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).
- MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“ – Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora Godišnja unapređenja;
- MSFI „Ciklus 2018-2020“ – Izmjene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine). i
- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).

Rukovodstvo Preduzeća je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Preduzeća u periodu inicijalne primjene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihod se priznaje po fer vrijednosti primljenih naknada ili potraživanja kada je vjerovatno da će se ekonomske koristi ostvariti i kada se iste mogu pouzdano izmjeriti i sučeliti sa troškovima koji nastaju u vezi sa poslovnim promjenama.

Prihodi od prodaje robe i proizvoda se iskazuju po pravičnoj vrijednosti sredstava koja je primljena ili će biti primljena, u neto iznosu nakon umanjenja za date popuste, povraćaje proizvoda i porez na dodatu vrijednost.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se kada se rizik i korist povezana sa pravom vlasništva prenosi na kupca, a to podrazumijeva datum isporuke kupcu.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR primijenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2020.	31.12.2019.
EUR	1,95583	1,95583

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu sljedećih stopa:

Naziv	stope %
Nematerijalna ulaganja	25
Oprema	10,00-25,00

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja u skladu sa usvojenim poslovnim modelom.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i kratkoročni depoziti do tri mjeseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet beznačajnog rizika od promjene vrijednosti.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjene vrijednosti po osnovu obezvredjenja, odnosno za očekivane kreditne gubitke. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvredjenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmijenjeni.

Obezvredjenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospjeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Kapital

Osnovni kapital Zavoda za ekonomiku i razvoj a.d. Banja Luka iskazuje se u iznosu koji je upisan u sudski registar prilikom osnivanja odnosno promjene upisa vrijednosti kapitala u sudskom i drugim registrima.

Rezerve

Rezerve iz dobiti se iskazuju po nominalnoj vrijednosti izvršenih izdvajanja iz neto dobitka i to posebno za zakonske rezerve, statutarne i druge rezerve, formirane u skladu sa propisima i statutom preduzeća.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odobitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljnjem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjeња vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procijenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

d) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovornu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa biti potreban da se izmire obaveze i kada se može pouzdano izmjeriti iznos procjene.

Prilikom odmjeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Društva donosi određene procjene. Ove procjene su neophodne za utvrđivanje vjerovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Uslijed inherentne neizvjesnosti u postupku procjenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procjenom. Zbog toga se procjene koriguju kada Društvo dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savjetnika. Izmjene procjena mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

5. Korekcija finansijskih izvještaja

Društvo je izvršilo određene korekcije finansijskih izvještaja, odnosno, korigovalo je bilansa stanja na dan 31. decembra 2019. godine, radi ispravke grešaka u ranijem periodu i prve primjene MSFI 9 Finansijski instrumenti, a u skladu sa MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Bilansne pozicije	Napomene	Prethodno iskazano 31.12.2019. u KM	Promjena +/-	Korigovano 31.12.2019 u KM
				Korigovano
Stalna imovina				
Nematerijalna ulaganja		353		353
Nekretnine, postrojenja, oprema	15	1.044.421	(56.416)	988.005
Dugoročni finansijski plasmani	16	26.384		26.384
		1.071.158	(56.416)	1.014.742
Tekuća imovina				
Zalihe i dati avansi	17	-	-	-
Kratkoročna potraživanja	18	33.442	(2.468)	30.974
Kratkoročni finansijski plasmani	19	35.000	(35.000)	-
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20	79.336	-	79.336
Porez na dodatu vrijednost		347	-	347
Aktivna vremenska razgraničenja	21	9.660	(8.670)	990
		157.785	(46.138)	111.647
UKUPNA AKTIVA		1.228.943	(102.554)	1.126.389
Kapital				
Osnovni kapital	22	654.195		654.195
Rezerve		38.262		38.262
Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		(73.288)		(73.288)
Neraspoređeni dobitak		603.651	102.554	501.097
Gubitak do visine kapitala				-
		1.222.820	102.554	1.120.266
Kratkoročne obaveze				
Obaveze iz poslovanja	23	3.838		3.838
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		65		65
Porez na dodatu vrijednost		2.220		2.220
		6.123		6.123
UKUPNA PASIVA		1.228.943	102.554	1.126.389

6. Prihodi od prodaje robe

Prihod od prodaje robe	2020. u KM	2019. u KM
Prihod od prodaje robe na veliko kupcima iz Republike Srpske	15.600	21.987
Prihod od neposredne prodaje robe na inostranom tržištu	9.779	24.224
Ukupno prihod od prodaje robe:	25.379	46.211

Prihodi od prodaje robe u 2020. godini u iznosu od 25.379 KM (u 2019. godini 46.211 KM) se odnose na prihode od prodaje robe na veliko kupcima iz Republike Srpske u iznosu od 15.600 KM, a preostali dio u iznosu od 9.779 KM se odnosi na prodaju robe na inostranom tržištu kupcu Intersteel d.o.o. Beograd.

7. Prihod od prodaje učinaka

Prihod od prodaje učinaka	2020. u KM	2019. u KM
Prihod od prodaje učinaka u Republici Srpskoj	5.340	12.417
Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	15.940	-
Ukupno prihod od prodaje učinaka:	21.280	12.417

Prihod od prodaje učinaka u 2020. godini u iznosu od 21.280 KM (u 2019. godini u iznosu od 12.417 KM) se odnosi na prodaju učinaka u Republici Srpskoj kupcima Gama Prevodi, Ekoflame d.o.o. i Drago Makić u iznosu od 5.340 KM. Prihod od prodaje učinaka na inostranom tržištu odnosi se na prodaju učinaka kupcu Agro konsultaciju centrs d.o.o. u iznosu od 15.940 KM.

8. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2020. u KM	2019. u KM
Prihodi od zakupnina objekata	89.546	90.663
Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama	65.816	-
Ukupno ostali poslovni prihodi:	155.362	90.663

Ostali poslovni prihodi u 2020. godini iznose 155.362 KM (u 2019. godini iznose 90.663 KM) i odnose se na Ugovore o zakupu poslovnog prostora sa „Inovacionim centrom“ Banja Luka, sa „Finit Consulting“ d.o.o. i „Virtuo“ d.o.o. u iznosu od 89.546 KM. Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama u iznosu od 65.816 KM odnose se na prihode po osnovu projekta Farma II /USAID kupcu Fostering Agricultural Sarajevo.

9. Nabavna vrijednost prodate robe

Nabavna vrijednost prodate robe u 2020. godini iznosi 24.500 KM (u 2019. godini iznosi 41.184 KM) i odnosi se na troškove nabavke robe.

10. Troškovi materijala

Troškovi materijala	2020. u KM	2019. u KM
Troškovi režijskog materijala	9.765	2.385
Troškovi električne energije	9.239	9.551
Ukupno troškovi materijala:	19.004	11.936

11. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	2020. u KM	2019. u KM
Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	46.825	48.514
Ostale naknade zaposlenima u skladu sa propisima o radu	200	200
Troškovi zaposlenih na službenom putu	5.672	1.428
Ostali lični rashodi i naknade	32.180	17.260
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali ličnih rashoda:	84.877	67.402

12. Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi	2020. u KM	2019. u KM
Troškovi neproizvodnih usluga	44.238	4.981
Troškovi reprezentacije	6.203	1.925
Troškovi premije osiguranja	964	695
Troškovi platnog prometa	841	853
Troškovi članarina	196	238
Ostali nematerijalni troškovi	549	509
Ukupno nematerijalni troškovi:	52.991	9.201

13. Porez na dobit

Porez na dobit	2020. u KM	2019. u KM
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja	1.062	256
Korekcija za poreske svrhe	6.114	1.669
Poreska osnovica	7.176	1.924
Preneseni poreski gubitak	(7.176)	(1.924)
Ukupno porez na dobit:	-	-

14. Zarada po akciji

Zarada po akciji	2020. u KM	2019. u KM
Dobitak/gubitak obračunskog perioda	1.062	256
Prosječan ponderisani broj akcija	654.195	654.195
Zarada po akciji:	0,0016	0,0004

15. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine	Avansi, NPO i inv.nekretnine u pripremi	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T					
<u>Stanje na dan 01.01.2019. godine</u>	247.906	33.379	1.124.715	56.416	1.462.416
Nabavka	-	-	-	-	-
Prodaja i rashodovanje	-	-	-	-	-
<u>Stanje na dan 31.12.2019/01.01.2020 godine</u>	247.906	33.379	1.124.715	56.416	1.462.416
Nabavka	-	2.797	-	-	2.797
Prodaja i rashodovanje	-	(1.508)	-	-	(1.508)
Prenos sa/ na (napomena 17)	-	-	(141.950)	-	(141.950)
<u>Stanje na dan 31.12.2020. godine</u>	247.906	34.668	982.765	56.416	1.265.339
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I					
<u>Stanje na dan 01.01.2019. godine</u>	-	17.596	396.103	-	413.699
Amortizacija	-	3.171	1.125	-	4.296
Prodaja u periodu i rashodovanje	-	-	-	-	-
<u>Stanje na dan 31.12.2019.</u>	-	20.767	397.228	-	417.995
Korekcija na dan 01.01.2020. godine	-	-	-	(56.416)	(56.416)
<u>Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2020.</u>	-	20.767	397.228	(56.416)	361.579
Amortizacija	-	3.477	1.124	-	4.601
Prodaja u periodu i rashodovanje	-	(1.507)	-	-	(1.507)
Prenos sa/na (napomena 17)	-	-	(15.330)	-	(15.330)
<u>Stanje na dan 31.12.2020. godine</u>	-	22.737	383.022	(56.416)	349.343
<u>Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2019./01.01.2020 godine</u>	247.906	12.612	727.487	-	988.005
<u>Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2020. godine</u>	247.906	11.931	599.743	-	859.580

16. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM	01.01.2019. u KM
		Korigovano	
Učešće u kapitalu drugih pravnih lica	30.016	26.384	23.506
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	30.016	26.384	23.506

Pregled učešća prikazan je u sljedećoj tabeli:

R.br.	Naziv emitenta	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Fer vrijednost na dan 31.12.2020.
1	GOVF Farmaland Nova Topola	3.500	(3.220)	280
2	TLKM Telekom Srpske	20.180	(11.852)	8.328
3	SMUS Šuma usluge Gradiška	2.943	975	3.918
4	PRVP Privrednik invest	48.297	(31.901)	16.396
5	METL Metal Gradiška	27.452	(26.358)	1.094
Stanje na dan 31.12.2020. godine				30.016

17. Zalihe

Zalihe	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM	01.01.2019. u KM
		Korigovano	
Stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namjenjena prodaji	126.619	-	-
Dati avansi	374	-	-
Ukupno zalihe:	126.993	-	-

18. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM	01.01.2019. u KM
		Korigovano	
Kupci u zemlji	65.023	31.093	35.529
Kupci u inostranstvu	-	-	16.126
Ispravka vrijednosti kupaca u zemlji	(2.948)	(2.468)	-
Druga kratkoročna potraživanja	11.575	12.084	10.825
Ispravka drugih kratkoročnih potraživanja	(9.735)	(9.735)	(9.735)
Ukupno kratkoročna potraživanja:	63.915	30.974	52.745

Potraživanja od kupaca u zemlji na dan 31.12.2020. godine u iznosu od 63.915 KM (na dan 31.12.2019. godine 30.974 KM) u najvećem dijelu se odnosi na potraživanje od Inovacionog centra Banja Luka, u iznosu od 49.037 KM.

19. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM	01.01.2019. u KM
		Korigovano	
Poslovni račun - domaća valuta	53.229	64.251	68.275
Poslovni račun- strana valuta	22.688	12.614	-
Blagajna - domaća valuta	1.839	2.471	446
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	77.756	79.336	68.721

20. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja na dan 31.12.2020. godine iznose 1.310 KM (korigovano na dan 31.12.2019. godine 990 KM) i najvećim dijelom odnose se na unapred plaćeno osiguranje opreme u iznosu od 482 KM i unapred plaćenu pretplatu na Službeni glasnik i Finrar časopis u iznosu od 508 KM.

21. Kapital

Kapital	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM	01.01.2019. u KM
		Korigovano	
Osnovi kapital	654.195	654.195	654.195
Rezerve	38.262	38.262	38.262
Neraspoređeni dobitak ranijeg perioda	501.097	500.841	611.403
(Gubitak)/dobitak tekućeg perioda	1.062	256	(8.009)
Nerealizovani dobitci	974	974	974
Nerealizovani gubici	(70.630)	(74.262)	(77.140)
Ukupno:	1.124.960	1.120.266	1.219.685

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 654.195 KM sastoji se od 654.195 običnih (redovnih) akcija nominalne vrijednosti od 1 KM po akciji. Akcionari Društva su prikazani u narednoj tabeli:

Osnovni Kapital	Broj akcija na dan 31.12.2020. godine	Učešće %
Makić Drago	425.619	65,06
Vidović Slobodan	40.691	6,22
Grubačić Miroslav	40.364	6,17
Stanišljević Živko	36.831	5,63
Stanić Stanko	29.635	4,53
Mitrović Slavko	27.607	4,22
Bogdanić Željko	26.757	4,09
Savić Biljana	16.486	2,52
Maglov Snježana	10.205	1,56
Ukupno osnovni kapital:	654.195	100,00

22. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM	01.01.2019.u KM
		Korigovano	
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	30.990	-	-
Dobavljači iz Republike Srpske	4.034	2.938	19.746
Dobavljači iz Federacije BiH	840	900	780
Ukupno obaveze iz poslovanja:	35.864	3.838	20.526

Obaveze iz poslovanja na dan 31.12.2020. godine iznose 35.864 KM(na dan 31.12.2019.godine 3.838 KM). Društvo je u 2020.godini izvršio prodaju poslovnog prostora u ulici I.F. Jukića u Banjoj Luci. Uplate po ugovoru su u ratama (veza napomena 17). U 2020.godini uplaćene su dvije rate, u 2021. godini očekuju se sljedeće uplate rata. Iznos primljenih sredstava po ovom osnovu iznosi 30.990 KM.

23. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Društva u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Društvo ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srpskoj.

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospeljeća finansijskih sredstava i obaveza.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Društvo analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

24. Poreski rizici

Bosna i Hercegovina trenutno ima više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (obavezne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zatezних kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznietog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom. Društvo u toku 2020. godine nije imalo kontrole Poreske uprave Republike Srpske i kontrole Uprave za indirektno oporezivanje

25. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nakon 31. decembra 2020. godine, prema izjavama Uprave ne postoje događaji koji mogu uticati na finansijske izvještaje i izmjene istih. Događaji koji su značajni da budu objelodanjeni su širenje Korona virusa (COVID-19), čiji uticaj i posljedice na finansijski položaj i poslovanje Društva u 2021. godini još uvijek nije moguće procijeniti.

Osim gore navedenog do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtijeva prema odredbama IAS 10 "Događaji nakon dana bilansa"

26. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2020.godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

Odgovorno lice